

Anne Robberstad

Sivilprosess

6. utgave

FAGBOKFORLAGET

ANNE ROBBERSTAD

SIVILPROSESS

FAGBOKFORLAGET

Forord

Sivilprosess er et grunnleggende fag. Ikke bare for å forstå saksbehandlingen i domstolene, men for å forstå alle former for saksbehandling, både innenfor det offentlige og i private institusjoner. En velfungerende sivilprosess er rettsstatens fundament. Det juridiske studiet skal blant annet kvalifisere til å bli advokat og dommer. Men det skal også sette juristene i stand til å drive god saksbehandling overalt der de får sitt virke. De grunnleggende ledetrådene for prosessreglene har stor overføringsverdi til andre arenaer enn advokatkontoret og rettssalen.

Denne boken skal gi leseren innsikt i de viktigste reglene i sivilprosessen, basert på tvisteloven av 2005 og domstolloven av 1915. Med «de viktigste» sikter jeg for det første til de reglene som viser systemets grunnleggende trekk, regler som er utledet av de viktigste prinsippene for hvorledes behandlingen av en sivil sak bør foregå. Dernest tenker jeg på de reglene som det er viktigst å kjenne til i praksis. Jeg legger størst vekt på å formidle forståelse av de reglene som vil bli anvendt ofte, tankegangen bak dem og de viktigste bruksområdene. Boken skal sette leserne i stand til å løse de problemene de vil møte i det praktiske liv, ikke bare ved å slå opp i denne boken, men ved å bruke den metoden boken selv bruker.

Det er nødvendig å ha lovteksten foran seg ved lesingen. Ofte siterer jeg ikke lovteksten, men lar meningsinnholdet i den inngå i det resonnement som føres. Dette kan bli vanskelig å forstå uten å se i loven.

Mange steder har jeg satt henvisninger til forarbeider (Prp. eller NOU) i parentes, ikke bare for å gi belegg for teksten, men som en oppfordring til selv å slå opp i forarbeidene. For å få god forståelse av faget bør en også selv lese en del av de rettsavgjørelsene som omtales.

Boken har en kritisk holdning til flere av bestemmelsene i tvisteloven. Det er en del av universitetets program å forholde seg kritisk til det bestående. Forhåpentlig vil det alltid fremgå hva som er forfatterens egne synspunkter og hva som er lovens.

Noen av henvisningene til avgjørelser er satt med fete typer, som **Rt 2005.1036 (Trampoline)**. Dette er gjort for å fremheve henvisningen slik at en med et raskt blikk på siden kan se at det her er en avgjørelse som er viktig i teksten. I noen få sitater er språket modernisert.

Hvert av kapitlene avsluttes med spørsmål som gir mulighet for videre fordypning og til å kontrollere forståelsen av teksten. Les gjerne spørsmålene først, foran hvert kapittel. Gjennom spørsmålene lar jeg leserne bli medforfattere, idet svaret av og til må finnes på egen hånd, ved å gå direkte til kildene: lovteksten, lovforarbeider og rettsavgjørelser.

Siden femte utgave i 2021 er det kommet mange nye lovbestemmelser, og nye bøker og artikler. Nye rettsavgjørelser er innarbeidet. Fra 1. januar 2024 gjøres det mange små endringer i tvisteloven. For at boken ikke skal bli tykkere og tykkere, noe våre lærebøker har en tendens til, har jeg kuttet i stoff som ikke er så vesentlig.

Det er fint om studentene leser flere enn én fremstilling. Jeg har derfor tatt inn mange henvisninger til Inge Lorange Backers *Norsk sivilprosess* (2020), som er alternativ til min bok i hovedlitteraturen ved Juridisk fakultet i Oslo. Når lærebøker henviser til hverandre, kan studentene lett sammenligne hva andre forfatterne skriver om det samme temaet. Det blir også vist en del til Jens Edvin A. Skoghøys *Tvisteløsning* (2022), som også leses av studenter, og til lovkommentaren til Tore Schei med flere (2013), som er et viktig oppslagsverk i det praktiske rettsliv.

Jeg takker vitenskapelig assistent Narve Nilssen for god hjelp med gjennomgang av endringer siden forrige utgave. Jeg har forsøkt å gjøre teksten forståelig og leservennlig. Men en kommer ikke unna at sivilprosess er krevende stoff å lære seg. Det er bare så nødvendig! I hvert fall for alle som skal ha noe med rettsvesenet å gjøre, og det skal mange jurister.

Jeg takker også Institutt for offentlig rett for gode kontorforhold, og den alltid hjelpsomme kontorsjef Øyvind Henden.

Det er nesten umulig å skrive feilfrie bøker. Tips og tilbakemeldinger, for eksempel om feil, kan sendes anne.robberstad@jus.uio.no.

Oslo i oktober 2023

Anne Robberstad

Innhold

KAPITTEL I KRAVENE TIL EN GOD PROSESSORDNING.....	1
1 Sivilprosessens oppgaver	1
2 Prinsippene for hvordan oppgaven bør løses	6
2.1 Prinsippenes status og inndeling.....	6
2.2 Kontradiksjon.....	8
2.3 Riktig resultat	11
2.4 Forhandlingsmaksimen	14
2.5 Disposisjonsprinsippet § 11-2.....	15
2.5.1 Innhold og begrunnelse.....	15
2.5.2 Saker uten fri rådighet § 11-4.....	17
2.6 Muntlighet § 9-14	19
2.7 Umiddelbarhet § 21-9	20
2.8 Partsinnsyn § 14-1	20
2.9 Offentlighet, allmennhetens rett til innsyn	20
2.9.1 Adgang til rettsmøter dl § 124.....	20
2.9.2 Referatadgang dl § 124.....	21
2.9.3 Innsyn i dokumenter.....	23
2.10 Overprøvningsmulighet	23
2.11 Andre prosessuelle prinsipper.....	24
2.12 Noen grunnleggende ledetråder.....	26
3 Andre krav til saksbehandlingen	26
3.1 Tvistelovens krav.....	26
3.2 Advokatetikkens krav.....	29
4 Domstoler og dommere	29
4.1 Domstolspyramiden.....	29
4.2 Uavhengighet.....	31
4.2.1 Av Regjeringen og Stortinget	31
4.2.2 Av opinionen og pressgrupper	32
4.2.3 Av partene og sakens resultat	32
4.3 Habilitet	33
4.3.1 Innledning	33
4.3.2 Reglene i dl § 106	33
4.3.3 Reglene i dl § 108	35
4.3.4 Virkningen av inhabilitet.....	38

KAPITTEL 2 GRUNNBEGREPER, STRUKTUR OG INTERNASJONALE FØRINGER.....	40
1 Prosessuelle grunnbegreper	40
1.1 Innledning.....	40
1.2 Kravet.....	41
1.3 Spørsmålet.....	44
1.4 Anførsler.....	45
1.5 Grunnlag.....	46
1.6 Påstanden.....	47
1.7 Prosesshandling.....	49
1.8 Prosesskriv.....	50
1.9 De tre slags søksmål eller dommer.....	50
1.10 Endringer underveis § 9-16.....	52
1.11 Materielle og prosessuelle regler.....	53
2 Tvistelovens virkeområde og systematikk	54
3 Internasjonale føringer	57
3.1 Internasjonale rettskilder § 1-2.....	57
3.2 EMK-krav.....	59
3.2.1 «Access to court».....	59
3.2.2 «Åpenbart ugrunnet».....	62
3.2.3 «Fair hearing».....	63
3.2.4 «Within a reasonable time».....	65
3.2.5 Grunnloven § 95.....	65
3.3 EØS-krav.....	67
4 Juridisk metode i sivilprosessfaget	68
KAPITTEL 3 PROSESSFORUTSETNINGENE.....	72
1 Hva er prosessforutsetningene?	72
2 Oversikt over prosessforutsetningene og behandlingen av dem	73
3 Norske domstolars kompetanse i internasjonale forhold	80
4 Verneting	82
4.1 Alminnelig verneting.....	82
4.2 Særlige verneting.....	83
5 Partsevne	85
5.1 Begrepet.....	85
5.2 Fysiske personer.....	87
5.3 Juridiske personer.....	87
6 Prosessdyktighet og partsrepresentanter	89
6.1 Prosessdyktighet.....	89
6.1.1 Begrepet.....	89
6.1.2 Umyndige og umyndiggjorte.....	89
6.1.3 Psykisk syke.....	89

6.1.4	Manglende saksøkerrevne	90
6.2	Partsrepresentanter.....	90
6.2.1	Lovlige stedfortredere	90
6.2.2	Prosessfullmektiger.....	91
7	Rettskrav (søksmålsgjenstanden)	92
7.1	Rettslig begrunnet krav	92
7.2	Et konkret saksforhold	97
7.3	Teorier om betydningen av pretensjoner.....	99
8	Rettslig interesse	101
8.1	Generelt om vilkårene.....	101
8.2	Aktualitet.....	104
8.2.1	Fastsettelsessøksmål	104
8.2.2	Fullbyrdelsessøksmål	107
8.3	Tilknytning.....	107
8.4	Pretensjon og realitet.....	112
8.5	Organisasjoners søksmålsrett § 1-4.....	113
8.6	Særlig om søksmål om brudd på EMK og GrL.....	115
9	Administrativ klage	119
10	Tilstedeværelse (ikke fravær)	120

KAPITTEL 4 ALTERNATIV TVISTELØSNING

OG FØRPROSESSUELLE GJØREMÅL.....	121
----------------------------------	-----

1	Innledning	121
2	Megling i konfliktråd	123
3	Kontakt mellom partene	123
4	Tvisteløsningsnemnder	124
5	Utenrettslig megling	125
6	Voldgift	126
7	Behandling i forliksrådet	128
7.1	Megling i forliksrådet.....	128
7.1.1	Når må en sak behandles i forliksrådet? § 6-2	128
7.1.2	Saksforberedelse og fremmøte.....	130
7.1.3	Meglingen.....	132
7.2	Dom i forliksrådet.....	132
7.3	Kritikken av forliksrådet.....	135
8	Megling i domstolene	136
8.1	Innledning.....	136
8.2	Rettsmegling.....	136
8.3	Alminnelig megling.....	138

KAPITTEL 5 SAKSFORBEREDELSE, BEVISOPPTAK OG FRISTER

1	Stevning og tilsvaer §§ 9-2 og 9-3	140
---	---	-----

1.1	Stevningens oppgave	140
1.2	Formalia	141
1.3	Kravet	141
1.4	Påstanden	142
1.5	Begrunnelsen	143
1.6	Bevisene	144
1.7	Grunnlaget for at retten kan behandle saken	144
1.8	Videre behandling, avtaler	145
1.9	Forenklet stevning	145
1.10	Tilsvaret	145
2	Skriftlig saksforberedelse	146
3	Muntlig saksforberedelse	148
4	Plan for videre saksgang, planmøte	148
5	Dom ved enighet § 9-7	149
6	Forenklet domsbehandling § 9-8	150
7	Berammelse og forberedelse av hovedforhandling	152
8	Bevisopptak i rettsak tvl kap 27	153
9	Frister og forkynnelse	154
9.1	Fristregler	154
9.2	Forkynnelser	157

KAPITTEL 6 MØTEPLIKT, FORSØMMELSER,
FRAVÆRSDOM OG OPPFRISKNING..... 160

1	Partenes møteplikt til rettsmøter	160
1.1	Begrunnelser for møteplikt	160
1.2	Lovens møteplikt	161
1.3	Gyldig fravær	162
1.4	Innkallingen	163
1.5	«Møterisiko»	164
2	Retting av feil	165
2.1	Mangelfull prosesshandling § 16-5	165
2.2	Unnlatt prosesshandling § 16-6	168
3	Avvisning og fraværdom	168
3.1	Når foreligger fravær? § 16-7 og § 16-8	168
3.2	Avvisning ved fravær § 16-9	169
3.3	Dom ved fravær § 16-10	170
4	Oppfriskning	172
4.1	Det nye oppfriskningsinstituttet	172
4.2	Vilkårene § 16-12	174

KAPITTEL 7 MIDLERTIDIG SIKRING..... 177

1	Tvangskraft og midlertidig sikring	177
---	------------------------------------	-----

2	Arrest tvl kap 33.....	179
2.1	Kravet.....	179
2.2	Sikringsgrunnen.....	180
2.3	Virkningen av arrest.....	181
3	Midlertidig forføyning tvl kap 34.....	181
3.1	Kravet.....	181
3.2	Sikringsgrunnen.....	184
3.3	Virkningen av midlertidig forføyning.....	186
4	Saksbehandlingen tvl kap 32.....	187
5	Bevissikring utenfor rettssak tvl kap 28.....	189
5.1	Innledning.....	189
5.2	Kravet.....	190
5.3	Sikringsgrunnen.....	191
5.4	Saksbehandlingen.....	193

KAPITTEL 8 PROSESSLEDELSE OG PROSESSPOR..... 196

1	Generelt om prosessledelse og prosesspor.....	196
2	Formell prosessledelse § 11-5.....	197
3	Materiell prosessledelse § 11-5.....	198
4	Aktiv saksstyring.....	202
5	Skriftlig kontra muntlig behandlingsform.....	203
6	Småkravprosess.....	206
6.1	Reglene for dommerens valg av prosesspor.....	206
6.2	Reglene for beregning av tvistegjenstandens verdi.....	209
6.3	Behandlingsmåten i småkravprosessen.....	212

KAPITTEL 9 FLERE SAKER, KRAV OG PARTER,
INTERVENSJON OG GRUPPESØKSMÅL..... 216

1	Innledning.....	216
2	Flere krav: objektiv kumulasjon § 15-1.....	217
2.1	Flere krav fra saksøker.....	217
2.2	Egne krav fra saksøkte.....	218
2.3	Fellesregler.....	219
3	Flere parter: subjektiv kumulasjon § 15-2.....	220
3.1	Vilkårene for å ha flere parter.....	220
3.2	Krav mot tredjeperson.....	221
3.3	Forholdet mellom prosessfellene § 15-5.....	221
4	Forening av saker § 15-6.....	222
5	Intervensjon § 15-3.....	224
6	Partshjelp § 15-7.....	224
6.1	Vilkårene.....	224
6.2	Partshjelperens stilling.....	227

7	Skriftlige innlegg om allmenne interesser § 15-8	228
8	Prosessvarsel § 15-9	229
9	Gruppesøksmål	229
9.1	Innledning	229
9.2	Vilkårene	232
9.2.1	Fellesvilkår	232
9.2.2	Påmeldingssøksmål § 35-6	235
9.2.3	Utmeldingssøksmål § 35-7	235
9.3	Fremgangsmåte	235
9.4	Grupperepresentanten	236
9.5	Gruppemedlemmenes stilling	237
KAPITTEL IO HOVEDFORHANDLINGEN I FØRSTE INSTANS		239
1	Hovedforhandlingens oppgave	239
2	Rettsens sammensetning og styring	241
2.1	Sammensetningen av retten	241
2.2	Meddommere § 9-12	242
2.3	Flere fagdommere § 9-12	243
2.4	Styringen av hovedforhandlingen § 9-13	244
3	Muntlighet og bevisumiddelbarhet	244
3.1	Muntlighet § 9-14	244
3.2	Bevisumiddelbarhet § 21-9	246
3.3	Virkningen av brudd på reglene	249
3.4	Sikring av forklaringenes innhold	249
4	Gangen i hovedforhandlingen § 9-15	251
4.1	Åpningen	251
4.2	Innledningsforedrag	251
4.3	Partsforklaringer § 23-2	252
4.4	Vitneavhør	254
4.4.1	Innledning	254
4.4.2	Vitners møteplikt	255
4.4.3	Vitners forklaringsplikt	255
4.5	Realbevis og sakkyndige	257
4.6	Prosedyre	260
4.7	Avslutningen § 9-17	261
4.8	Stansing og utsettelse	261
KAPITTEL II MER OM FØRING OG VURDERING AV BEVIS		263
1	Oversikt over bevisene	263
2	Bevisbegrepene	263
3	Fri bevisføring og unntakene fra dette	265
4	Bevisforbud og bevisfritak	270

4.1	Innledning.....	270
4.2	Bevisforbudene.....	271
4.2.1	Hensynet til staten og dens øverste organer.....	271
4.2.2	Beskytte fortroligheten.....	272
4.2.3	Vandel og troverdighet.....	276
4.2.4	Utilbørlig opprinnelse.....	277
4.3	Bevisfritakene.....	280
4.3.1	Fortroligheten.....	280
4.3.2	Personers adferd, anseelse og velferd.....	280
4.3.3	Forretningshemmeligheter.....	281
4.3.4	Pressens kildevern.....	281
5	Bevisbedømmelse og beviskrav.....	281
5.1	Fri bevisbedømmelse.....	281
5.2	Bevisbyrde.....	283
5.3	Beviskrav.....	291
5.4	Bevisbedømmelse i praksis.....	295
KAPITTEL 12 RETTENS AVGJØRELSE		300
1	På kammerset.....	300
2	Avgjørelsesformene.....	300
2.1	Avgjørelsenes hierarki.....	300
2.2	Dommer.....	302
2.3	Kjennelser.....	303
2.3.1	Innledning.....	303
2.3.2	Avvisningskjennelser.....	303
2.3.3	Hevningskjennelser.....	303
2.3.4	Prosessledende kjennelser.....	304
2.4	Beslutninger.....	304
2.5	Rettsforlik.....	304
3	Avgjørelsens saksbehandlingsregler.....	305
3.1	Hvilken dommer? § 19-2.....	305
3.2	Rådslagning og votering § 19-3.....	306
3.3	Avsigelsen § 19-4.....	307
3.4	Retting og omgjøring.....	308
3.5	Avgjørelsens utforming.....	308
4	Begrunnelsen av dommer § 19-6.....	309
4.1	Begrunnelsens betydning.....	309
4.2	Reglens systematikk.....	310
4.3	Saksfremstillingen.....	311
4.4	Partenes anførsler.....	312
4.5	Rettens vurdering.....	312
4.5.1	Bevisvurderingen.....	312
4.5.2	Rettsanvendelsen.....	314

5	Rettens forhold til partenes prosesshandlinger § 11-2	315
5.1	Innledning.....	315
5.2	Rettens forhold til kravene.....	316
5.3	Rettens forhold til påstandene.....	318
5.4	Rettens forhold til partenes faktiske anførsler.....	320
5.5	Rettens forhold til bevisene.....	323
5.6	Rettens forhold til partenes juridiske anførsler § 11-3.....	323
5.7	Forholdet mellom retten og partene.....	324
5.8	Konsekvensene av kompetanseoverskridelse.....	325
KAPITTEL 13 ANKE OG GJENÅPNING		327
1	Mulighetene for overprøving	327
2	Anke over dommer	330
2.1	Ankerett, ankesum, ankegebyr og ankefrist.....	330
2.1.1	Ankerett § 29-8.....	330
2.1.2	Ankesum § 29-13.....	330
2.1.3	Ankegebyr.....	331
2.1.4	Ankefrist § 29-5.....	331
2.2	Ankeerklæring, motanke og saksforberedelse.....	332
2.3	Den gamle todelingen av anker: innhold og saksbehandling.....	334
2.4	Anke over dommens innhold.....	336
2.4.1	De to typer av feil.....	336
2.4.2	Beskrivelsen av ankegrunnene § 29-9.....	338
2.4.3	Rettens forhold til ankegrunner og ankegjensstand § 29-20.....	338
2.4.4	Silingen, behandlingen og utfallet.....	339
2.5	Anke over saksbehandlingen.....	342
2.5.1	De enkelte saksbehandlingsfeilene § 29-21.....	342
2.5.2	Beskrivelsen av ankegrunnene § 29-9.....	346
2.5.3	Rettens forhold til ankegrunner og ankegjensstand § 29-20.....	346
2.5.4	Silingen, behandlingen og utfallet.....	346
3	Anke over kjennelser og beslutninger	350
4	Gjenåpning	354
KAPITTEL 14 RETTSKRAFT		360
1	Definisjon og begrunnelse	360
1.1	Alminnelige forklaringer.....	360
1.2	De tre begrepsparene.....	361
1.3	Definisjon.....	361
1.4	Bindende for hvem?.....	362
1.5	Begrunnelse.....	364
1.6	Litispændens § 18-1.....	365
2	Avvisningsregelen § 19-15 (3)	365

3	Den positive virkningen § 19-15 (2)	366
4	Tidspunktet § 19-14	367
5	Hvilke avgjørelser har rettskraft?	368
6	Hva er det som er rettskraftig avgjort?	370
6.1	Hvor i dommen finnes kravet?	370
6.2	Identitetsspørsmålet	371
6.3	De ulike metodene	371
6.3.1	Utgangspunkt	371
6.3.2	Grunnlagsmetoden	372
6.3.3	Rettsfølgemetoden	374
6.3.4	Faktum-metoden	374
6.3.5	Kravtypemetoden	375
6.4	«Facta supervenientes»	377
6.5	Særlig om erstatning for personskade	378
7	Hvem har dommen virkning for? § 19-15 (1)	379
7.1	Hovedregel: bare for sakens parter	379
7.2	Unntak	381
7.3	Spesialreguleringer	383

KAPITTEL 15 SAKSOMKOSTNINGER OG FRI RETTSHJELP..... 385

1	Økonomien i det hele	385
2	Saksomkostningsreglene	387
2.1	Hovedregelen	387
2.2	Unntakene	389
2.3	Hva kostnadene omfatter	390
2.4	Forholdet mellom klienten og advokaten	393
3	Fri rettshjelp	393
3.1	Generelt om fri rettshjelp	393
3.2	Fritt rettsråd	396
3.3	Fri sakførsel	397
3.4	Inntekts- og formuesgrenser, egenandel	398
3.5	Stykkprisreglene	398
4	Rettshjelpforsikring	399

LITTERATUR OG LOVFORARBEIDE..... 401

1	Litteratur	401
2	Lovforarbeider	408

REGISTER OVER HØYESTERETTSAVGJØRELSE..... 410

EMD-REGISTER..... 416

STIKKORD..... 417

Register over høyesterettsavgjørelser

- Rt 1934.1134 (Werner) 378
Rt 1938.967 169
Rt 1939.913 81
Rt 1946.923 (Hytteregnskap) 270
Rt 1948.571 99
Rt 1956.365 (Schøyen) 380
Rt 1957.860 318
Rt 1961.1086 243
Rt 1963.996 (Monteringsfeil) 199, 321, 325, 348
Rt 1966.505 (Stolpekjøring) 376
Rt 1969.1129 (Norsk Kjemisk) 95
Rt 1972.1071 (Bakteriologisk kontroll) 93
Rt 1975.796 91
Rt 1977.799 (Nattmøtet) 70
Rt 1977.1035 3
Rt 1978.379 (V-5-kupong) 200
Rt 1979.468 (Norsk Balalaikaorkester) 95, 102
Rt 1979.1354 184
Rt 1979.1699 183
Rt 1980.569 (Alta) 108, 113, 114
Rt 1980.1674 243
Rt 1983.1242 (Riis) 357
Rt 1984.1488 (Burhøns I) 97
Rt 1985.211 292
Rt 1985.505 (Etter rettens skjønn) 388
Rt 1985.1265 294
Rt 1985.1302 (Lange) 107
Rt 1986.308 (Bergens Motorbåtforening) 95
Rt 1986.733 (Ringnot) 100, 106, 113
Rt 1986.966 183
Rt 1986.1173 (Abortvedtak) 182
Rt 1987.531 78
Rt 1987.538 (Burhøns II) 97
Rt 1987.1004 74
Rt 1987.1154 378
Rt 1987.1417 (Periscopos) 243
Rt 1988.539 53
Rt 1988.1161 86
Rt 1988.1304 (Flamenco Pizza) 320
Rt 1989.90 305
Rt 1989.338 (Fullmakt) 111
Rt 1989.508 (Spigerverket) 105
Rt 1990.8 (Borettslagsleiligheten) 8, 199, 322, 325, 348
Rt 1990.382 (Diamantsalg) 84
Rt 1990.688 (Forsikringsnekt) 292, 297
Rt 1990.723 190
Rt 1990.874 (Fusa) 77, 104
Rt 1990.1166 35
Rt 1991.616 (Videoovervåkning I) 265, 277
Rt 1992.64 (P-pille II) 292
Rt 1992.1069 (Utenlandsformuen) 376, 377, 384
Rt 1992.1618 (Framtiden i våre hender) 130, 140, 144
Rt 1993.233 267
Rt 1993.505 (Iskremsalg) 71, 347
Rt 1993.1597 74
Rt 1994.524 (Mors borett) 108
Rt 1994.1036 271, 345
Rt 1994.1170 77
Rt 1994.1244 (Kvinnefengsel) 58, 62, 104, 115, 120, 322
Rt 1994.1244 61
Rt 1995.91 (Bjerkvik) 341, 380, 382, 383
Rt 1995.194 (Leieboerne i Hatleberg studenthjem) 88
Rt 1995.821 282
Rt 1995.1111 (Bordtennisregler) 93

- Rt 1995.1113 (Prosessloven) 90
 Rt 1995.1823 (Burhøns III) 366
 Rt 1996.78 (Bjørlo Hotell) 346
 Rt 1996.520 (Samboer) 34
 Rt 1996.864 (Oppreisningskrav i straffesak) 292, 293, 297
 Rt 1996.1051 (Bingo) 109, 183
 Rt 1996.1114 (Løgn-detektor) 276, 353
 Rt 1996.1480 (Reksten II) 79, 366, 370
 Rt 1997.247 (Walston) 64, 358
 Rt 1997.447 355
 Rt 1997.703 190
 Rt 1997.721 83
 Rt 1997.726 90
 Rt 1997.795 (Lydbånd) 265, 277
 Rt 1997.1202 (Kal-Productions) 380
 Rt 1997.1477 (Lys-Line) 317
 Rt 1997.1608 (Riast/Hylling) 79
 Rt 1997.1686 355
 Rt 1997.1853 182
 Rt 1997.1983 (Kristelig Gymnasium) 98, 105, 341
 Rt 1998.219 (DNA-analyse) 357
 Rt 1998.300 (Draktreklame) 103, 105
 Rt 1998.482 (Hund) 211
 Rt 1998.607 (Professorlønn) 93, 96, 100, 120
 Rt 1998.774 (Videospiller) 125, 207, 231
 Rt 1998.882 38
 Rt 1998.1297 274, 275
 Rt 1998.1496 (Beboere i Stavanger Sjømannshjem) 88
 Rt 1998.1549 392
 Rt 1998.1565 (Nakkesleng) 259, 282
 Rt 1998.1565 260
 Rt 1998.1647 (Flystyrt) 81
 Rt 1999.146 (Strøm Skog) 87
 Rt 1999.210 305
 Rt 1999.319 114
 Rt 1999.865 (Solviga) 372
 Rt 1999.961 (Rest-Jugoslavia) 76
 Rt 1999.1066 274
 Rt 1999.1147 (Oslo Daminvesteringselskap AS) 88
 Rt 1999.1269 277
 Rt 1999.1363 (Karmøy) 313
 Rt 1999.1363 (Karmøy) 314
 Rt 1999.1916 (Grusuttak) 358
 Rt 2000.138 (Fet Elverk) 374
 Rt 2000.199 (Pelsdyrhallene) 317, 372, 373, 374, 375, 376
 Rt 2000.418 260
 Rt 2000.503 (Garasje) 186
 Rt 2000.845 294
 Rt 2000.996 (Bøhler) 65
 Rt 2000.1048 35
 Rt 2000.1139 (Prowa) 274, 299
 Rt 2000.1169 (Mitssem) 87
 Rt 2000.1195 (Byggetillatelse) 110
 Rt 2000.1261 (Storbyguiden) 9, 193
 Rt 2000.1412 212
 Rt 2000.1555 319
 Rt 2000.1599 (Arbeidstid) 209
 Rt 2000.1614 259
 Rt 2000.1668 (Kausjon) 378
 Rt 2000.1928 34
 Rt 2000.1948 (Yrkesetikk) 44, 94, 95, 120, 182
 Rt 2000.2167 273
 Rt 2001.136 (Fremskrittspartiet) 95, 183
 Rt 2001.418 (Arbeidstid) 44, 223
 Rt 2001.465 44
 Rt 2001.568 21
 Rt 2001.668 277
 Rt 2001.1123 (Tvangsinleggelse) 60, 100, 106
 Rt 2001.1322 84
 Rt 2001.1505 (Veivesenets Arbeiderforening) 87, 103, 104, 109, 113
 Rt 2002.87 267
 Rt 2002.108 (Innsynsrett) 185, 186, 215, 352
 Rt 2002.173 207
 Rt 2002.273 11
 Rt 2002.320 (Fri rådighet) 18, 145, 159
 Rt 2002.489 (Kildevern) 281, 299
 Rt 2002.509 53
 Rt 2002.816 111
 Rt 2002.945 (Askøy Byggsenter) 365
 Rt 2002.1500 278
 Rt 2003.150 (Haveland) 377

- Rt 2003.301 (Undersøkelse) 60, 61, 62, 63, 66, 115, 116, 152, 159
- Rt 2003.353 163
- Rt 2003.521 355
- Rt 2003.833 (Stopp Regionfelt Østlandet) 88, 103, 109, 114, 183
- Rt 2003.978 (Kronå Verksted AS) 129
- Rt 2003.1094 38
- Rt 2003.1266 (Porno-pc) 277, 278
- Rt 2003.1588 34, 36
- Rt 2003.1630 (Hugst) 183
- Rt 2003.1671 293
- Rt 2003.1841 (Skilsmissebo) 376
- Rt 2003.1842 (Kvanndalen) 159
- Rt 2004.798 183
- Rt 2004.878 277
- Rt 2004.900 (Hyttetomter i Ølen) 377
- Rt 2004.904 (Paranova) 44
- Rt 2004.977 (Mangelfull anke) 165, 166, 338, 346
- Rt 2004.1046 (Samværsnekt) 259, 293
- Rt 2004.1343 (Legelicens) 45
- Rt 2004.1366 266
- Rt 2004.1613 (Islamsk Kultursenter I) 95
- Rt 2004.1632 37
- Rt 2004.1668 (Flyver) 274, 275, 309
- Rt 2004.1809 (Walston II) 356
- Rt 2004.1982 205
- Rt 2005.250 (Zurich) 167
- Rt 2005.362 (Imafidon) 86, 370
- Rt 2005.372 (Islamsk Kultursenter II) 96
- Rt 2005.513 10
- Rt 2005.518 277
- Rt 2005.597 (Allseas) 48, 68, 71
- Rt 2005.802 (Språkblanding) 186
- Rt 2005.999 (Trade Partner) 112
- Rt 2005.1036 (Trampoline) 210, 263
- Rt 2005.1104 62
- Rt 2005.1217 37
- Rt 2005.1322 293
- Rt 2005.1365 (Finanger II) 37
- Rt 2005.1474 17, 267
- Rt 2005.1503 166
- Rt 2005.1590 (Lisa) 8, 348
- Rt 2005.1714 337, 359
- Rt 2006.179 (Støvletthæl) 125, 207, 231
- Rt 2006.209 100
- Rt 2006.220 (A's legat) 107, 120
- Rt 2006.444 10
- Rt 2006.460 (NRK Brennpunkt) 98, 105, 183, 195
- Rt 2006.460 (NRK Brennpunkt) 354
- Rt 2006.486 (Flystøy Gardermoen) 221, 364, 384
- Rt 2006.559 43
- Rt 2006.562 389
- Rt 2006.626 (Normarc II) 190, 191, 195
- Rt 2006.788 261
- Rt 2006.890 83
- Rt 2006.916 (Kundereskontro) 281
- Rt 2006.983 373
- Rt 2006.1281 (Canica) 353
- Rt 2006.1533 (Fagforbundet Notodden) 109
- Rt 2006.1657 299
- Rt 2007.1 41
- Rt 2007.102 49
- Rt 2007.158 48, 142
- Rt 2007.234 170, 368
- Rt 2007.355 308
- Rt 2007.376 48
- Rt 2007.385 48
- Rt 2007.404 (NRK Brennpunkt II) 354
- Rt 2007.459 (Muntlighet) 19
- Rt 2007.479 19
- Rt 2007.573 19
- Rt 2007.705 38, 39
- Rt 2007.817 (Konkurransesklausul) 285, 299
- Rt 2007.862 217
- Rt 2007.920 (Scancem) 248, 270, 278
- Rt 2007.981 175
- Rt 2007.1003 (Automatmonopol) 223
- Rt 2007.1019 (Hjelpeintervensjon) 45, 226, 237
- Rt 2007.1090 337
- Rt 2007.1281 226
- Rt 2007.1306 48, 356
- Rt 2007.1851 299
- Rt 2008.158 (X og Y) 274

- Rt 2008.257 19
- Rt 2008.354 189
- Rt 2008.362 (Strøkservittutt) 99, 342, 344
- Rt 2008.478 (Kobbvåglaks) 119, 353
- Rt 2008.500 323, 340, 359
- Rt 2008.513 (Torturkonvensjonen) 59, 104
- Rt 2008.574 (Leiligheter på Geilo) 225, 237
- Rt 2008.824 272
- Rt 2008.826 (Millionbarn) 97, 101
- Rt 2008.833 376
- Rt 2008.873 97
- Rt 2008.1032 (Forkynnelse) 157
- Rt 2008.1040 210
- Rt 2008.1153 352
- Rt 2008.1263 (Rettsferie) 69, 155
- Rt 2008.1409 293
- Rt 2008.1466 36
- Rt 2008.1571 (Fasting Torgersen II) 44
- Rt 2008.1623 74
- Rt 2008.1653 281
- Rt 2008.1723 156, 173, 197
- Rt 2008.1730 (NUF) 87
- Rt 2008.1764 302
- Rt 2009.218 166, 338
- Rt 2009.286 373
- Rt 2009.372 (Fokus Bank) 88
- Rt 2009.477 (Nordsjødykkere) 116, 117
- Rt 2009.500 203
- Rt 2009.769 37
- Rt 2009.920 290
- Rt 2009.966 77, 389
- Rt 2009.980 104
- Rt 2009.1118 (Finsbråten) 64, 70, 71, 302, 340
- Rt 2009.1204 273, 275
- Rt 2009.1233 (Dykkerulykke) 340
- Rt 2009.1345 215
- Rt 2009.1439 314
- Rt 2009.1456 313, 314
- Rt 2009.1526 (Forsoningssamtale) 278, 280, 299
- Rt 2009.1652 203
- Rt 2009.1689 190
- Rt 2010.49 (Salærkrav) 173
- Rt 2010.143 244
- Rt 2010.257 (Bynære Landbrukseiendommer) 88
- Rt 2010.267 (Baderomsgulv) 233, 235, 236
- Rt 2010.396 356
- Rt 2010.402 (Norsk Tillitsmann) 74, 111, 112, 113
- Rt 2010.505 397
- Rt 2010.508 388
- Rt 2010.510 172
- Rt 2010.513 44
- Rt 2010.612 (Sårstelldommen) 189
- Rt 2010.646 (Mediebedriftenes Klareringstjeneste) 382
- Rt 2010.699 (Medhjelper) 92
- Rt 2010.727 388
- Rt 2010.774 (Altibox) 190, 192, 193, 195, 392
- Rt 2010.805 76
- Rt 2010.865 314
- Rt 2010.880 (Monsen) 93, 96, 101, 113
- Rt 2010.897 120, 353
- Rt 2010.1150 227
- Rt 2010.1197 (Centretbet) 82
- Rt 2010.1225 (Bensinstasjon) 83, 133
- Rt 2010.1361 (Omstøtelse) 111, 167, 176
- Rt 2010.1381 (Runestein) 281
- Rt 2010.1483 173, 202
- Rt 2010.1542 209, 212
- Rt 2011.330 27
- Rt 2011.540 (Verifikasjonsrapport) 43
- Rt 2011.841 110
- Rt 2011.885 173
- Rt 2011.943 28
- Rt 2011.1112 340
- Rt 2011.1294 390
- Rt 2011.1324 (Videopptak) 265
- Rt 2011.1345 130
- Rt 2011.1424 353
- Rt 2011.1502 111, 167, 176
- Rt 2011.1666 (Tvungen observasjon I) 86, 117, 229, 381
- Rt 2012.57 (Trico 1) 80
- Rt 2012.123 (Postkassetømming) 156
- Rt 2012.294 174

- Rt 2012.424 389
- Rt 2012.450 (Radiomast) 211
- Rt 2012.519 (Gjenopptakelseskommisjonen) 11
- Rt 2012.564 (Kringkastingsforbud) 22
- Rt 2012.603 (Rovviltskade) 226
- Rt 2012.769 75
- Rt 2012.786 291
- Rt 2012.791 374
- Rt 2012.901 (Facebook) 114, 229
- Rt 2012.961 348
- Rt 2012.975 214
- Rt 2012.1138 (Råteskader) 373
- Rt 2012.1338 202
- Rt 2012.1404 75
- Rt 2012.1409 207
- Rt 2012.1615 207
- Rt 2012.1665 348
- Rt 2012.1793 (Motorvognforsikringsdirektiver)
233
- Rt 2012.1819 269
- Rt 2012.1864 (Hjerneskade) 289
- Rt 2012.2039 (Lengeværende barn II) 117
- Rt 2013.92 229
- Rt 2013.211 (Hjemmekontor) 105
- Rt 2013.342 (Beredskapshjem) 228
- Rt 2013.472 210
- Rt 2013.588 (Kvinnemishandling) 117
- Rt 2013.961 233
- Rt 2013.1079 (Skien Papirindustri) 320
- Rt 2013.1093 225
- Rt 2013.1127 (Enga) 103, 105
- Rt 2013.1336 273
- Rt 2013.1522 356, 359
- Rt 2013.1570 36
- Rt 2013.1658 (Stansing) 262
- Rt 2013.1728 163, 176
- Rt 2014.1 348
- Rt 2014.2 348
- Rt 2014.6 (Dedichen I) 110
- Rt 2014.6 (Kjønnsdiskriminering I) 225
- Rt 2014.193 233
- Rt 2014.294 (Krakk) 211
- Rt 2014.328 (Nullitet) 344, 370
- Rt 2014.402 (Dedichen II) 282
- Rt 2014.402 (Kjønnsdiskriminering II) 286
- Rt 2014.577 (Nordic Trustee) 111, 383
- Rt 2014.773 275
- Rt 2014.916 (Forsikringsgransker) 277
- Rt 2014.916 (Forsikringsgransker) 278
- Rt 2014.1084 269
- Rt 2014.1089 (Elghundklubb) 96
- Rt 2014.1105 277
- Rt 2014.1153 294
- Rt 2014.1161 (Avskjed) 71, 293
- Rt 2014.1170 229
- Rt 2014.1259 (Mesta Entreprenør) 322
- Rt 2014.1292 246
- Rt 2015.1 150
- Rt 2015.64 225
- Rt 2015.93 (Maria) 116
- Rt 2015.309 224
- Rt 2015.350 (Oppreisning) 200
- Rt 2015.385 (Roxar) 61, 104
- Rt 2015.445 397
- Rt 2015.506 24
- Rt 2015.571 348
- Rt 2015.641 (Offentligrettslig trepartsforhold)
111
- Rt 2015.734 24
- Rt 2015.921 (Bastøy) 66
- Rt 2015.1040 (Samsung) 82
- Rt 2015.1128 189
- Rt 2015.1286 227, 281
- HR-2010-679-U 209
- HR-2010-803-U 167
- HR-2010-1419-U 77
- HR-2011-1019-U 279
- HR-2011-1655-U 36
- HR-2011-1939-U 353
- HR-2014-962-U 191
- HR-2016-232-U 247
- HR-2016-867-A (Deltidssykepleier) 370
- HR-2016-1132-U 247
- HR-2016-1287-A 229
- HR-2016-1325-U 340
- HR-2016-1446-A (Nattillegg) 224, 235
- HR-2016-1587-U 28, 39

- HR-2016-1650-U (Pilestredet Park-vinduer) 99, 118
- HR-2016-2178-U (Tvungen observasjon II) 117
- HR-2016-2311-P 38
- HR-2016-2406-U 233
- HR-2016-2410-U (Snowden) 70, 71, 104
- HR-2016-2554-P (Holship) 38, 183, 195
- HR-2016-2579-A (Selvmord) 292
- HR-2017-180-U 330
- HR-2017-331-A (Vrakfjerning) 223
- HR-2017-525-U 38
- HR-2017-639-U (Nattklubb i Barcelona) 289
- HR-2017-819-U 381
- HR-2017-958-A (Forsikringsregress) 383
- HR-2017-1004-U (Utestengning fra UiO) 75, 387
- HR-2017-1130-A (Familiens søksmålsrett) 103, 225
- HR-2017-1199-U (Vann- og kloakkklag) 89
- HR-2017-1894-U 279
- HR-2017-1903-U 11
- HR-2017-1932-A 75, 78
- HR-2017-2026-U 385
- HR-2017-2120-U 247, 248
- HR-2017-2159-U 385
- HR-2017-2165-A 339
- HR-2017-2381-U (Dommerforklaring) 272
- HR-2018-203-U (Kilsbakken) 373
- HR-2018-236-U (Oppreisning) 211
- HR-2018-327-U 174
- HR-2018-430-U (Teleworld) 175
- HR-2018-492-U (Advarsel) 94
- HR-2018-679-U 209
- HR-2018-709-U (Fremleggelsesplikt) 254
- HR-2018-874-A (Erstatningsutmåling) 293
- HR-2018-931-U 4
- HR-2018-936-U (Gaming Innovation) 82
- HR-2018-1130-A (Rørleggerservice) 373
- HR-2018-1369-U (Tons of Rock) 208
- HR-2018-1463-U (Talma sameby) 96, 100
- HR-2018-1691-U 274
- HR-2018-1907-A (Blom Fiskeoppdrett) 99
- HR-2018-1909-A (Uskyldspresumsjonen) 118
- HR-2019-146-A 316
- HR-2019-231-A 156
- HR-2019-515-A (Konkursanke) 100
- HR-2019-540-U 370
- HR-2019-741-A (Oppreisning) 202, 321
- HR-2019-790-U 211
- HR-2019-1198-A (Eiendomsskatt) 233
- HR-2019-1272-A 314
- HR-2019-1741-U 19
- HR-2019-1866-U 90
- HR-2019-2344-A 291
- HR-2020-35-A (Hvitserk) 309
- HR-2020-46-U 227
- HR-2020-79-U 175
- HR-2020-475-A (DNB) 234, 235
- HR-2020-1515-U 385
- HR-2020-1956-A 224, 226
- HR-2020-2079-P 35, 36, 37
- HR-2020-2472-P (Klimasøksmål Arktis) 5, 390
- HR-2020-2476-A (Seksuell trakassering) 21, 229, 289
- HR-2020-2514-U 229
- HR-2021-69-U (Lonoy) 190, 192
- HR-2021-417-P (ACER) 29, 98
- HR-2021-639-A (Idrettsforening) 96
- HR-2021-1345-A (Familiegjenforening) 118
- HR-2021-1975-S (Fosen) 321, 339
- HR-2021-2554-A (Søksmålsfrist) 68
- HR-2022-401-A (Tolga) 86
- HR-2022-883-A (Jehovas vitner) 96
- HR-2023-387-U 198, 215
- HR-2023-1034-A (Alarmkundeforeningen) 236, 393
- HR-2023-1044-A (Fjellova) 98
- HR-2023-1638-A (Forlikrådet) 31